

הפחתת החמיצות בקליף אור על ידי טיפולי אשלגן

ניצן רוטמן (שה"מ)

זמיר עשור (מו"פ צפון)

דני קנינגשטיין (בית הלל)

רקע

הקליף אור הוא מן הזנים הרווחיים ובעלי הפוטנציאל השיווקי הגבוה ביותר המצויים כיום בישראל. האיכות הפנימית של זן קולעת לטעמו של קהל הצרכנים ולא לחינם הוא זוכה לביקושים הולכים וגדלים הן בשוק המקומי והן לייצוא. בענף ההדרים אנו מייחסים את טיב הטעם שלושה פרמטרים: רמת הסוכר (כמות המומסים המוצקים בתמיסה), רמת החומצה והיחס ביניהם (סטנדרט שנקבע על פי חלוקת הסוכר והחומצה).

כל עוד נשמרת רמת החומצה סבירה באור (0.6% לאחר מיצוי) נשמר טעמו הטוב של הזן, אולם כבר בעבר ראינו כי לאחר הקטיפה (רות בן ארי וחובי) חלה ירידה משמעותית ברמת החומצה, דבר ההופך את טעמו של הפרי לתפל ומקטין את גמישות הקטיפה והשיווק.

במחקרים שנערכו בעבר בארץ ובאזור (רות לבון וחובי) נמצא כי על ידי הגברת הזמינות של אשלגן לעץ, ניתן להשפיע על העלאת רמת החומצה בפירות הדר. מכיוון שמדובר בזן דל חומצה, הנחת היסוד הייתה כי דישון מסיבי באשלגן או דרך ריסוס עשויים להעלות את רמת החומצה בקליף אור.

חומרים ושיטות

הניסוי נערך בחלקה של הקליף אור במושב בית הלל, מנטיעת 1994. מרווחי נטיעה: 5X3 מ' (סה"כ 67 עצים לדונם) עומס הפרי בחלקה היה טוב ועמד על כ-4 טון לדונם. העצים טופלו היטב ולא סבלו ממחסורים.

במסגרת הניסוי הוחלט על ארבעה טיפולים:

א. הקש

ב. שלושה ריסוסי חנקת אשלגן 4% בחודש יולי (הריסוס האחרון נדחה לחודש אוגוסט בגלל המלחמה).

ג. תוספת אשלגן של 20 ק"ג K צרוף במהלך חודש יולי *

ד. טיפול משולב ב' + ג'

* טיפולי האשלגן הכלורי לא ניתנו דרך מערכת ההשקיה, אלא בהגמעה ישירה לכל העצים.

על מנת לאמוד את השפעת הטיפולים על רמת החומצה ואיכות הפרי הכללית נלקחה דגימת פרי סמוך לקטיפה אל בית האריזה קרני גליל-גולן שם נבדקה בהם:

1. % המיץ

2. % הכ.מ.מ (כמות מומסים מוצקים בתמיסה)

3. % החומצה

4. יחס ההבשלה (סוכר / חומצה)

תוצאות

דגימת הפרי בחלקה נלקחה ב-25 בינואר 2007, סמוך למועד קטיף הפרי בחלקה.

טבלה 1: % המיץ, הכ.מ.מ, החומצה ויחס ההבשלה בקליף אור, בית הלל עונת 2007

טיפול	מיץ %	TSS %	חומצה %	יחס הבשלה סוכר/חומצה
1 ביקורת	60.2	12.9	0.65	19.8
2 3 ריסוסי חנקת אשלגן 4%	58.8	12.6	0.67	18.9
3 הגמעה 20 ק"ג אשלגן לדונם	59.5	12.4	0.65	19.4
4 טיפול 2+3	58.9	12.5	0.60	21.0
	NS	NS	NS	NS

מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

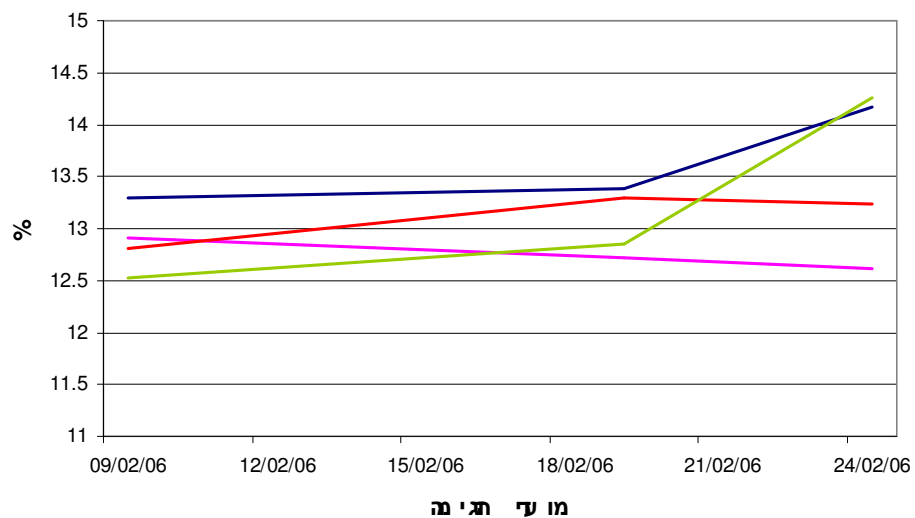
השנה לא נמצאו הבדלים מובהקים בבדיקות השונות, אך נראה כי טיפולי הריסוס בחנקת אשלגן גורמים לפחיתה מסוימת (לא מובהק) ברמת המיץ בפרי.
רמת הסוכר בכל טיפולי האשלגן היו נמוכים (לא מובהק) מן הביקורת.
רמת החומצה בטיפול המשלב הגמעה באשלגן כלורי עם ריסוסי חנקת אשלגן, גרם לירידה (לא מובהק) של 0.05% ביחס לביקורת ולטיפול ההגמעה ו-0.07% ביחס לטיפול הריסוס, מהביא לכך שיחסי ההבשלה בטיפול זה היו גבוהים יותר.

מסקנות ודיון

השנה לא נמצאו כלל הבדלים בין הטיפולים השונים, בניגוד לשנה שעברה שבהם נמצאו הבדלים מובהקים ברמת החומצה בתחילת חודש פברואר, כשהטיפול המשלב **הדמעה-הגמעה** באשלגן כלורי וריסוסי חנקת אשלגן הביא להעלאה רמת החומצה.

הבדלים אלו התקזזו ככל שהתקדמה העונה ומכאן ההחלטה לנסות להשפיע על מאזן האשלגן בצמח כבר בחודש יולי ולא לפזרם על החודשים יולי, אוגוסט וספטמבר כפי שעשינו בשנה שעברה. השנה בכוונתנו להקדים את כל הטיפולים לחודש יוני, במטרה לנסות להשפיע על מאזן האשלגן בעץ כבר בתקופה מוקדמת של השנה.

רמת הכ.מ. מבפר על פ מעד הדג מה השוני ם

ספל מלב (הגמעה רי סס ק) הגמעה K 20 צרוף של ושרי ססי אנלן 4% בי קות